

Oproep: verantwoordelijk pensioenbeleid voor álle generaties!

Met dit manifest doen wij als het SER Jongerenplatform en politieke jongerenorganisaties aan alle Tweede Kamer-fracties een dringende oproep om tegen het amendement van NSC en BBB te stemmen. Het is bestuurlijk onverantwoord om op dit moment zo'n grote wijziging aan te brengen in het nieuwe pensioenstelsel. Niet alleen verliezen jongeren door de wijziging mogelijk de potentie die het nieuwe stelsel ze biedt, maar alle generaties zullen geraakt worden door de kosten van deze keuze. In het voorstel zoals het nu voorligt, waar een opkomstdrempel van 30% geldt zonder daarbij waarborgen te stellen aan vertegenwoordiging van groepen en generaties, zullen jongeren weinig inspraak hebben in de besluitvorming, terwijl ze wel het langst te maken hebben met de gevolgen. Daarom laten wij nu van ons horen en roepen u op een keuze te maken die in het belang is van álle generaties, en bovendien recht doet aan het democratisch proces waarmee de Wet toekomst pensioenen tot stand is gekomen.

Nu nog grote wijzigingen doorvoeren in het nieuwe stelsel is bestuurlijk onverantwoord en is niet goed voor het vertrouwen in het stelsel

Pensioenfondsen geven aan dat het voorstel onuitvoerbaar is. Een aantal fondsen is al overgestapt naar het nieuwe stelsel, sommige fondsen zijn daar bijna en zitten in de afrondende fase en voor alle pensioenfondsen geldt dat ze al een eind onderweg zijn met de voorbereidingen. Dit proces nu nog stilleggen zorgt voor immense complicaties, jarenlange vertraging en zet de broodnodige wijzigingen aan het pensioenstelsel op het spel. Instemmen met dit amendement betekent een ernstige vertraging en chaos in de sector. Die situatie straalt ook uit naar de samenleving, en zeker ook naar de jongeren. Het pensioenbewustzijn onder jongeren is al niet groot; nu de spelregels tussentijds aanpassen zal leiden tot nog minder vertrouwen. De overheid moet betrouwbaar zijn, met dit amendement wordt voorbij gegaan aan het zorgvuldig doorlopen democratische proces van de afgelopen jaren.

Daarnaast leidt het invoeren van een bindend referendum of individueel bezwaarrecht tot hogere kosten en lagere beleggingsopbrengsten, wat een minder goed pensioen voor iedereen betekent. Daarnaast kost het stopzetten van deze wijziging ons ook meerdere miljarden per jaar volgens een rapport van PWC. 2,4 miljard uit het coronaherstelfonds staat hierdoor op de tocht, om over de 1 tot 2 miljard aan belastinginkomsten per jaar die dit idee kost nog maar te zwijgen.

Wijziging van Wet toekomst pensioenen zal voor lagere pensioenen zorgen, vooral voor de huidige jongeren.

De Wet Toekomst Pensioenen geeft jongeren meer uitzicht op een goed pensioen in vergelijking met het oude systeem. Met de afschaffing van de doorsneesystematiek wordt de pensioenopbouw eerlijker. De doorsneesystematiek past niet bij de arbeidsmarkt van deze tijd, waarin starters vaak meerdere keren van baan of zelfs sector, en dus van pensioenfonds, wisselen. Bovendien maakt de nieuwe wet de pensioenopbouw voor jongeren transparanter. Door het amendement wordt deze overstap naar een eerlijke pensioenopbouw jaren vertraagd en worden jongeren gedupeerd.

In het huidige stelsel wordt pensioen collectief belegd, zonder onderscheid te maken tussen leeftijdsgroepen. Maar omdat het geld van jongeren een langere beleggingshorizon heeft, kunnen zij meer risico dragen. In het nieuwe stelsel wordt er per leeftijdscohort belegd. Dit geeft jongeren meer zicht op een koopkrachtig pensioen.

De afgelopen jaren zijn door de toenemende levensverwachting en lage rentes pensioenregelingen sterk versoberd. In veel regelingen is de opbouw verlaagd, de pensioenleeftijd omhoog gegaan, en zijn we van een eindloon naar middelloonregeling gegaan. Deze versoberingen zijn ten koste gegaan van de opbouw van jongeren.

Het voorstel van NSC en BBB leidt er mogelijk toe dat niet kan worden ingevaren en zorgt ervoor dat jongeren niet volledig kunnen profiteren van de voordelen van het nieuwe stelsel. Een individueel bezwaarrecht, zoals ook is opgenomen in het amendement, kan ertoe leiden dat de solidariteit waarop ons pensioenstelsel gestoeld wordt doorbroken. Ook dat is niet goed voor de positie van jongeren.

Het amendement van kamerlid Joseph passeert jonge mensen en toekomstige generaties.

Het voorstel om het invaren met het nieuwe pensioenstelsel te laten bepalen door referenda ontnemt de kans voor jongeren en toekomstige generaties om inspraak te leveren. Met een meerderheid voor dit amendement zal een belangrijk besluit afhangen van een referendum dat de 30 procent moet halen om door te gaan, zonder daarbij oog te hebben voor een evenwichtige verdeling tussen de stemmers. Pensioenfondsen hebben al moeite om deelnemers keuzes te laten maken over hun pensioen, laat staan jongeren, voor wie de pensioenwereld het verst van hun bed staat. Zo blijkt uit onderzoek van NIDI uit 2021 dat het overgrote deel van Gen Z en millennials geen interesse toont in de discussie rond het nieuwe pensioenstelsel, terwijl mensen boven de 55 veel meer geïnteresseerd zijn. Als de kiesdrempel überhaupt gehaald wordt, zullen het dan ook de jonge mensen zijn die grotendeels niet meestemmen. Tegelijkertijd zullen het de jongeren zijn die de gevolgen zullen voelen.

Hier komt bovenop dat een groot deel van de toekomstige deelnemers nu niet mee kan stemmen in een referendum. Zo wisselen jongeren vaak van baan, veel vaker dan oudere mensen. Ook starten jongeren steeds vaker als zelfstandige. Een jongere die nu in de supermarkt werkt en over drie jaar in de horeca zal met dit referendum onder een volledig ander pensioenstelsel kunnen vallen, zonder enige rol te hebben gehad in het besluit. Kinderen en toekomstige generaties, die nu geen stem hebben, maar wel de gevolgen van dit besluit zullen ervaren op hun oude dag evenmin. Een weloverwogen beslissing getoetst op de gevolgen op toekomstige generaties neemt deze overwegingen mee. In de Wet Toekomst Pensioenen zijn allerlei vereisten opgenomen om aan evenwichtige afweging te doen van deze belangen. Ook vanuit de jongerenorganisaties hebben we daar aan meegewerkt, bijvoorbeeld door middel van de Handreiking evenwichtige transitie. Een referendum waarin alleen een selecte groep mensen inspraak levert, draagt juist niet bij aan een evenwichtige afweging van de belangen van jongeren en toekomstige generaties.

Huidige jongeren zijn de gepensioneerden van later. Met het amendement wordt geen recht gedaan aan dat belang en zullen wij de minste inspraak hebben in de uitkomst van de mogelijke referenda. Het collectief belang moet centraal staan, niet alleen dat van een selecte groep die meer betrokken is met hun eigen pensioen. De rol om het belang van alle generaties in het oog te houden, ligt bij de pensioenfondsen, bij sociale partners, en de wet stelt daarover allerlei waarborgen. Wij vragen u daarop nu niet in te grijpen en daarom tegen het amendement te stemmen.

Ondertekend door:

